

MUZEUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI

Vitalie STĂNICĂ

Cu prilejul festivităților consacrate împlinirii unui secol de la înființarea Universității moderne din București, în octombrie 1964, a fost organizată și o expoziție ce prezenta istoricul acestui prestigios lăcaș de cultură românească. Expoziția s-a bucurat de o foarte bună apreciere, fapt care a impus necesitatea permanentizării sale.

Așa se face că în anul 1967, Ministerul Învățămîntului decide înființarea unei colecții de documente și exponate relative la istoricul Universității din București, de organizarea căreia s-a ocupat cu multă pasiune și competență, încă din anul 1964, Adrian Corbu, cercetător științific la Universitatea din București.

Ideea care a stat la temelia tematicii expoziției de bază a fost aceea de a se scoate în evidență vechimea și importanța pe toate planurile, inclusiv cel extern, a acestei „vetre de lumină” — Universitatea din București. Cu alte cuvinte, se demonstrează că învățămîntul superior bucureștean este vechi de aproape trei veacuri, el existînd în permanență de atunci, indiferent de denumire sau formă de organizare (Academie, Colegiu sau Universitate), iar covârșitoarea majoritate a celor ce erau cuprinși în activitatea sa, profesori sau studenți, au fost oameni de valoare și patrioți înflăcărați.

Scopul direct ce și-l propune muzeul este de a face cunoscut vizitatorului său ceea ce, din păcate, se cunoaște destul de puțin — istoricul Universității — și, prin aceasta, să contribuie la educarea aceluiași vizitator în spiritul prețuirii moștenirii noastre științifice și culturale.

Situat în localul Rectoratului și al Facultății de Drept, muzeul se întinde pe o destul de redusă suprafață (circa 130 m.p.) și caută să redea într-un mod sobru, elegant, o atmosferă de epocă, care impresionează vizitatorul. Lucrările grafice — scheme, statistici sau fotocopii — sînt evitate, tocmai pentru a păstra atmosfera de epocă și de autenticitate și a nu crea impresia unei expoziții de actualități.

Acolo unde nu s-au putut expune piese originale (acestea fiind unicate și aflate la alte instituții), în scopul tratării cursive a tuturor ideilor importante s-au executat facsimile.

Istoricul Universității este prezentat în muzeu în cîteva perioade și momente mai semnificative.

Prima mare perioadă cuprinde activitatea Academiei Domnești de la Sf. Sava, de la înființarea ei de către Constantin Brîncoveanu în anul 1694, la indemnul ilustrului umanist Constantin Cantacuzino stolnicul, cînd cursurile se predau în limba de circulație cultural-științifică din această parte a Europei, greaca, pînă în anul 1818, cînd se introduce învățămîntul în „limba maicii sale”, cum glăsuiește *Înștiințarea* lui Gheorghe Lazăr.

Cea de a doua mare etapă se referă la dezvoltarea Academiei sau Colegiului Național Sf. Sava, între anii 1818—1864, cînd apar facultățile propriu-zise.

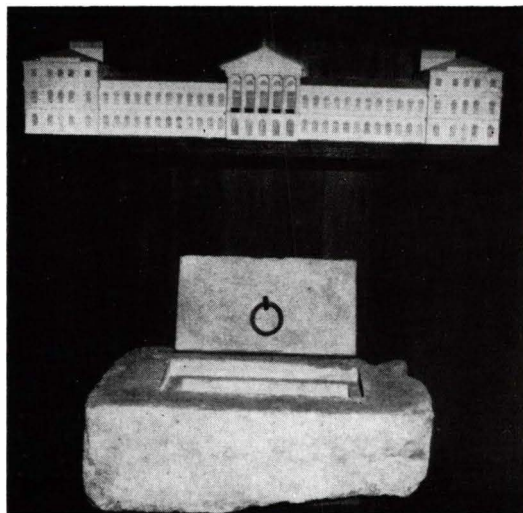
Ultima mare perioadă începe cu momentul creării, de către Alexandru Ioan Cuza, a Universității moderne.

Din aceste mari etape ale dezvoltării învățămîntului superior bucureștean, sînt alese momentele cele mai semnificative, personalitățile cele mai ilustre (atît dintre profesori, cit și dintre studenți); exponatele sînt prezentate în vitrine și pe panouri, în ordine cronologică și logică.

Merită a fi remarcate cîteva elemente tehnice de realizare, cum ar fi unitatea în maniera de execuție a portretelor unor personalități științifice, armonia de culori — pereți, mochetă, mobilier.

Spațiul de expunere fiind mic, el a fost folosit cit mai judicios. Astfel, expunerea pe pereți este făcută pe trei registre: sus — galeria de portrete — picturi în ulei; în mijloc — panourile cu documente, stampe etc. și jos — documente, fotografii, diferite exponate, expuse într-un briu de vitrine orizontale. În centrul sălii, în mod simetric aranjat, se află un grup de vitrine, al cărui centru îl constituie un postament pe care un vas cu flori simbolizează omagiul permanent adus iluștrilor înaintași.

S-a căutat epuizarea tuturor domeniilor care ar putea ilustra istoricul Universității. Așa, de pildă, în hol, la intrarea în muzeu, sînt expuse, în două vitrine, o colecție filatelică și una medalistică, emisii speciale legate de această temă.

MACHETA (SUS) ȘI PIATRA FUNDAMENTALĂ A CLĂDIRII UNIVERSITĂȚII (PUSĂ LA 10 OCT. 1857).

MEDALIA COMEMORATIVĂ EMISĂ CU PRILEJUL PUNERII PIETREI FUNDAMENTALE A UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI, 10 OCT. 1857.

În afară de aceste detalii, trebuie să remarcăm și unele piese de mare importanță și valoare din patrimoniul muzeului. Astfel, reținem: un portret în ulei ce-l reprezintă pe Ion Eliade Rădulescu, foarte tânăr; portretul lui Vasile Boerescu de Oeconomu; busturile profesorilor G. Costa-Foru și V. Boerescu de C. Storck; primele cursuri manuscrise (1851—1852) de drept ale lui G. Costa-Foru; diploma sa de președinte de onoare al „Institut d’Afrique” (1861); brevetul pentru invenția dielectrinei al prof. Dragomir Hurmuzescu; primele diplome de la școala de medicină, semnate de dr. Carol Davilla; fotografia de epocă a tinerilor socialiști români de la Paris, care au editat publicația marxistă „L’Ère Nouvelle” și multe altele.

Colecțiile de mare valoare, originalitatea sistemului de organizare a expoziției, fac din Muzeul Universității bucureștene un lăcaș de instruire și educație patriotică, iar din punct de vedere muzeistic, un foarte reușit experiment.

UN COLȚ DIN MUZEUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI.

